

หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้า จำนวน 30 ชั่วโมง ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์

ความเป็นมา

หากเอ่ยถึงเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของความเป็นไทย ‘ผ้าขาวม้า’ คือหนึ่งในความภาคภูมิใจที่อยู่กับเรามา นานหลายยุคสมัย เกือบทุกท้องถิ่นต้องมีไว้ใช้ จนกลายเป็นผ้าสามัญประจำบ้าน แต่คุณอาจไม่ทราบมาก่อนว่า เบื้องหลังความธรรมดาของผ้าขาวม้านั้น มีที่มาไม่ธรรมดา รวมถึงมีพัฒนาการจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่น่าทึ่งอย่างยิ่ง เริ่มจากชื่อของ ผ้าขาวม้า จริงๆ แล้วไม่ใช่ภาษาไทย แต่มาจากเปอร์เซียคำว่า ‘กามาร์บันด์’ (Kamar Band) ซึ่ง ‘กามาร์’ นั้นหมายถึง เอว หรือ ท่อนล่างของร่างกาย ‘บันด์’ หมายถึง การพัน รัด หรือ คาด เมื่อนำทั้งสองคำ มารวมกันจึงหมายถึง เข็มขัด ผ้าพัน หรือ คาดสะเอว มีงานวิจัยเสนอว่า ‘ผ้าขาวม้า’ เป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า ‘กามา’ (Kamar) ซึ่งเป็นภาษาอิหร่านที่ใช้กันอยู่ในประเทศสเปน เพราะในประวัติศาสตร์ ประเทศทั้งสองมีการ ติดต่อกันมาช้านาน ต่อมาประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางภาษามาด้วย

แล้วคนไทยรู้จักใช้ผ้าขาวม้ามาตั้งแต่เมื่อไหร่ มีข้อมูลว่าตั้งแต่สมัยพุทธศตวรรษที่ 16 ราวยุคสมัยเชียงแสน โดยได้รับอิทธิพลจากชาวไทยใหญ่ที่ใช้ผ้าขาวม้า โปกศิริชะ ต่อมาผู้ชายไทยใช้ผ้าเคียนเอว (ผูกเอว) และยัง ประยุกต์ใช้ประโยชน์หลากหลาย เช่น ใช้ห่อเก็บสัมภาระเดินทาง ห่ออาวุธ นุ่งเวลาอาบน้ำ เช็ดตัว ปูนอน ในยุคแรกคนไทยจะเรียกผ้าสารพัดประโยชน์ผืนนี้ว่า ‘ผ้าเคียนเอว’ ก่อนจะเปลี่ยนเป็น ‘ผ้าขาวม้า’ ในภายหลังนานวัน ก็เกิดการแพร่หลายไปทั่วประเทศ พัฒนาจนกลายเป็นอาภรณ์ผูกพันในวิถีชีวิตแบบไทยๆ โดยแต่ละภาคจะมี ลายทอ สี สันเส้นใยแตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะทอจากฝ้าย ไหม ด้ายดิบ หรือป่าน ในบางพื้นที่ ขนาดความกว้าง ประมาณ 3 คืบ ยาวประมาณ 5 คืบ คุณสมบัติที่สำคัญของผ้าขาวม้าคือ เป็นผ้าทอลายทางตรงและขวางตัดกันมี ขนาดสีเหลี่ยมผืนผ้าพอเหมาะ ใช้งานได้หลากหลายสารพัดนึกยิ่งใช้นานยิ่งนุ่ม ซับน้ำได้ดี แห้งเร็ว ทนทานนาน นับปี บางประเภทเป็นผ้าทอจากเส้นไหมราคาสูง มักใช้เป็นผ้าพาดไหล่ จนกระทั่งมีการนำผ้าขาวม้ามาเป็นชุดไทย พระราชทานชุดคาดเอว ถือเป็นจุดสำคัญที่ผ้าขาวม้าได้กลายเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์ไทย

ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของคนไทย สู้การทอ ย้อมสี ประดิษฐ์ลวดลาย ‘ผ้าขาวม้า’ อันมีเอกลักษณ์ ประจำแต่ละท้องถิ่น เป็นของดีประจำจังหวัด สร้างอาชีพและรายได้ให้ชุมชนอย่างยั่งยืน อาทิ

ผ้าขาวม้ากาญจนบุรี บ้านหนองขาว อำเภอท่าม่วง ออกแบบการทอให้ลวดลายสะดุดตายิ่งขึ้น ด้วยการ เลือกลงไหมประดิษฐ์สีสดๆ สารพัดสี อนุรักษ์ลวดลายแบบโบราณ เช่น ลายตาจ๊ก ซึ่งมีเฉพาะที่บ้านหนองขาว มี การทอเก็บยกตลอดทั้งผืน และทอได้เฉพาะผู้ที่มีความชำนาญเท่านั้น จึงเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในนาม ‘ผ้าขาวม้าร้อยสี’ นอกจากลายตาจ๊กแล้ว ยังมีลายอื่นๆ ได้แก่ ลายหมากรุก ลายตาคู่ ลายตาเล็ก

ผ้าขาวม้าพระนครศรีอยุธยา จุดเด่นคือลวดลายคละสลักกันเป็นตารางหมากรุกประมาณครึ่งนิ้ว และมี สองสีสลักด้าน ด้านตามยาวของปลายทั้งสองข้าง ทำเป็นลายริ้วสลักสีกัน เช่น ขาวแดง แดงดำ ขาวน้ำเงิน

ผ้าขาวม้าชัยนาท เป็นผ้าทอด้วยไหมประดิษฐ์ โทเร และฝ้าย แต่ในปัจจุบันส่วนใหญ่จะนิยมทอด้วยโทเร ทอเป็นลายสก๊อต ลายทางหรือลายสีเหลี่ยม ผ้าขาวม้าที่โดดเด่นคือของตำบลเนินขาม อำเภอหันตาศ มีชื่อว่า ‘ผ้าขาวม้า 5 สี’ คือ สีแดง เหลือง ส้ม เขียว ขาว ซึ่งจะทอแบบเดียวกับผ้ามัดหมี่ คือการมัดแล้วย้อมเป็นสีต่างๆ

ผ้าขาวม้าลพบุรี อำเภอบ้านหมี่ จัดได้ว่าเป็นแหล่งทอผ้าพื้นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ลักษณะผ้าดั้งเดิมของอำเภอบ้านหมี่จะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพราะชาวบ้านหมี่เป็นชาวไทยพวนที่อพยพมาจากประเทศลาว ผ้าขาวม้าของที่นี่จึงเป็นผ้าที่มีลวดลาย สีสดใสสวยงามและเป็นผ้าทอมือที่มีความประณีตมาก

- ผ้าขาวม้าราชบุรี ส่วนใหญ่จะทอ 2 ลวดลาย คือ ลายหมากรุกและลายตาปลา เป็นผ้าขาวม้าที่สวยงาม ราคาถูก สีไม่ตก รู้จักกันในชื่อ ‘ผ้าทอบ้านไร่’ และในปัจจุบันมีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยโดยคนรุ่นใหม่ ในชื่อ ‘Pakamian’ ที่ภาคอีสาน จะเรียกผ้าขาวม้าว่า ผ้าแพร ผ้าแพรอีโป้ ผ้าขาวม้า ซึ่งในอีสานจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ผ้าแพรขาวม้า มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสคล้ายตาหมากรุกและผ้าแพรใส่ปลาไหลหรือผ้าแพรลั่นแลนและในพจนานุกรมภาษาถิ่นอีสาน ก็จะใช้คำว่าผ้าซัดด้าม ผ้าขาวด้ามหรือผ้าด้าม

ผ้าขาวม้าศรีสะเกษ ได้รับอิทธิพลมาจากลาว จะมีการทอด้วยไหมและฝ้าย ผ้าขาวม้าที่ทอด้วยผ้าไหมจะทำในโอกาสพิเศษหรืองานพิธีสำคัญเท่านั้น จะทอเป็นลายเส้นขั้ดตารางหมากรุก

ผ้าขาวม้าสุรินทร์ ปัจจุบันมีการทอมากที่กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ บ้านเขวาสินรินทร์ ชาวสุรินทร์มักใช้ผ้าขาวม้าในการแต่งกายประจำจังหวัด ในพิธีกรรมที่สำคัญตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายจะมีผ้าขาวม้ามาเกี่ยวข้องเสมอ ลายผ้าขาวม้าของจังหวัดสุรินทร์เป็นผ้าลายตารางสีแดงดำ เขียวเข้ม และชาวสุรินทร์จะมีผ้าขาวม้าประจำตระกูล ผู้อาวุโสมักจะมอบผ้าขาวม้าไว้เป็นมรดกแก่ลูกหลานก่อนสิ้นบุญ

ผ้าขาวม้ามหาสารคาม ที่มีชื่อเสียงคือบ้านหนองหิน ตำบลโคกก่อ อำเภอเมือง เอกลักษณ์โดดเด่น คือทอมือสิริธรรมชาติ พัฒนาลวดลายให้ทันสมัย มีคุณภาพดีจนส่งไปจำหน่ายยังประเทศญี่ปุ่นในนาม ‘ศิลาภรณ์’ และยังแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า ผ้าห่ม เป็นต้น

ผ้าขาวม้าขอนแก่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความวิจิตรพิสดารตระการตา ผสมผสานความคิดสร้างสรรค์เป็นลายเฉพาะของผ้าขาวม้าจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นลาย ‘หมี่ก่ง’ อันเป็นต้นแบบและเป็นลายเก่าแก่ของผ้าเมืองขอนแก่น เน้นที่สีม่วง แดง เขียว ซึ่งจัดเป็นสีดั้งเดิมของผ้าขาวม้าขอนแก่น และทำการทอลักษณะแบบ 3 ตะกอ จึงทำให้ผ้าหนาเนื้อแน่นภาคเหนือ เรียกผ้าขาวม้าว่า ผ้าหัว ผ้าตะกั้งหรือตากั้ง ซึ่งหมายถึงผ้าลายตาราง ผ้าเดี่ยว

ผ้าขาวม้าแพร่ พบในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอสูงเม่น อำเภอสอง และอำเภอร้องกวาง การทอลักษณะแบบ ‘จก’ ที่บริเวณของผ้าขาวม้าด้วย เรียกว่า ‘ผ้าขาวม้ามี่เชิง’ เชิงของผ้าขาวม้าจะมีเทคนิคการจกลวดลายเพิ่มเติมเข้าไปในตัวผ้า ส่วนใหญ่จะเป็นลายหมากรุกหรือลวดลายเรขาคณิตทั่วไป ส่วนลายที่จกจะเป็นลายสัตว์ตามคตินิยมความเชื่อและขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละกลุ่มชน เช่น ลายนก ลายช้าง ลายม้า เป็นต้น

ผ้าขาวม้า่าน การทอผ้าของชาว่านมีมาตั้งแต่บรรพบุรุษดังปรากฏภาพฝาผนังในวัดภูมินทร์ จะเรียกกันว่า ‘ผ้าตะกั้ง’ ส่วนมากมักนิยมทอด้วยฝ้าย เส้นฝ้ายนั้นทำเองตั้งแต่ปั่นฝ้าย ย้อมสีจากเปลือกไม้กลัด ไม้ประดู่ มะเกลือ ใบสัก เป็นต้น เดิมจะนิยมทอผ้าขาวม้าเป็นสีแดงดำ ซึ่งเป็นสีดั้งเดิม แต่ปัจจุบันนิยมทอผ้าขาวม้าให้มีสีคลาสสิกมากยิ่งขึ้น โดยเน้นสีเขียว ฟ้า น้ำตาล เป็นสีที่กลมกลืนกับธรรมชาติบริเวณชายฝ้ามักจะจกลายช้าง ลายม้า ลายเจดีย์ ลายยกดอก ลวดลายที่ทอเน้นเกี่ยวกับความเชื่อ ความเป็นสิริมงคลแก่ผู้ใช้และแล้วก็มาถึงยุคใหม่ของผ้าขาวม้า จากผ้าธรรมดาสี่เหลี่ยมถูกนำมาใส่ไอเดีย แพลงโฉมกลายเป็นสิ่งต่างๆ มากมายนับไม่ถ้วนทั้งเกี่ยวกับสุขภาพ แฟชั่น ของแต่งบ้าน ไปจนถึงอุปกรณ์ไฮเทค ตัวอย่างเช่น

สงกรานต์เมษา ผ้าขาวม้ารวมไทย ‘ม่วนสงกรานต์ ล้านนา’ ปี 2556 ถือเป็นปีทองของ ‘ผ้าขาวม้า’ โดยกระทรวงวัฒนธรรม จัดงานสงกรานต์โดยนำผ้าขาวม้ามาเป็นไฮไลท์สำคัญที่กรุงเทพฯ ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ได้

สัมผัสถึงผ้าขาวม้าซึ่งเคยคิดว่าเป็นของเขย เช่น มีขบวนมหาสงกรานต์ผ้าขาวม้ารวมไทย การประกวดแพชั้นดีไซน์ ‘แพชั้นจ๋า ผ้าขาวม้าสไตล์’ เดินแพชั้นบนแคทวอล์กผ้าขาวม้ายาวที่สุดแห่งปี และชวนให้มาเดิน ‘แพลชม็อบ ผ้าขาวม้า 3 ช่า’ งานนี้จุดประกายให้ผ้าขาวม้ากลายเป็นกระแสใหม่ที่ได้รับการยอมรับในวงการแฟชั่นอย่างกว้างขวาง

ผ้าขาวม้าประยุกต์ จากความชอบในลายตารางบนผืนผ้าขาวม้า คุณฉัตร ชุตินุทธากุล จึงเกิดไอเดียในการนำผ้าขาวม้ามาสู่การผลิตเป็นสินค้าให้สอดคล้องกับไลฟ์สไตล์คนรุ่นใหม่ที่สามารถจับต้องผ้าขาวม้าได้และเกิดการใช้น้อยอย่างภาคภูมิ ภายใต้แบรนด์ ‘nim’s’ ซึ่งสินค้าทุกชิ้นจะใช้ผ้าแคนวาสผสมกับผ้าขาวม้า ผลลัพธ์ที่มีทั้งกระเป๋าสสำหรับใส่เครื่องสำอาง กระเป๋าโน้ตบุ๊ก ซอฟเคส รวมถึงไอแพดเคส สามารถใช้ได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง เป็นที่ชื่นชอบของชาวต่างประเทศและกลุ่มวัยรุ่นคนไทย

ผ้าขาวม้าสู่สากล ด้วยความคิดอยากหาไอเดียทำธุรกิจ นายพรเทพ แซ่ลี อดีตนักข่าว เห็นเสน่ห์ของผ้าขาวม้าไทย ซึ่งคนต่างชาติก็มองเห็นเป็นลายสก๊อตและมีความคุ้นเคยอยู่แล้ว จึงนำมาพัฒนาจนเป็นผลิตภัณฑ์ได้มากมายไม่รู้จบในชื่อ ‘บุษบา’ ตั้งแต่กระเป๋า ตุ๊กตา เสื้อผ้า และของแต่งบ้านที่น่าสนใจมากคือ เคสโทรศัพท์ และแท็บเล็ต อนาคตยังตั้งใจคิดค้นต่อให้กลายเป็นกระเป๋าเดินทาง ไปจนถึงเฟอร์นิเจอร์ส่งออกอีกด้วย

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำกำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึง และเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพ ให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชนให้มีอาชีพ หรือเป็นอาชีพเสริมจากการทำอาชีพหลัก
2. เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
3. ควรเป็นผู้มีใจรักในการทอผ้าและมีความอดทน

ระยะเวลา

รวม 30 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 20 ชั่วโมง

รายละเอียดหลักสูตร

เรื่องที่ 1 ช่องทางการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าจากผ้าขาม้า

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าจากผ้าขาม้า

จุดประสงค์การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด)	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรม	สื่ออุปกรณ์	ประเมินผล
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
1.ช่องทางการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าจากผ้าขาม้า	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอผ้าขาม้า 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาม้า 1.2.1 การวางแผนและบริหารจัดการ 1.2.2 แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน 1.2.3 ความต้องการของตลาด 1.2.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย	2	-	1.อธิบาย 2.ศึกษาจากใบความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3.การฝึกปฏิบัติ	1.เอกสารประกอบ 2.สื่อบุคคล (นางแม่น อายุมือง)	1.การมีส่วนร่วม

รายละเอียดหลักสูตร

เรื่องที่ 1 ช่องทางการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าจากผ้าขาม้า

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าจากผ้าขาม้า

จุดประสงค์ การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด)	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรม	สื่ออุปกรณ์	ประเมินผล
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
1.3 ศึกษา ความรู้จาก แหล่งเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้อง 1.4 การ ตัดสินใจในการ เลือกอาชีพ	1.3.1 ศูนย์ อนุรักษ์ผ้าไหม 1.3.2 สถาน ประกอบการ เกี่ยวกับการทอ ผ้าขาม้า 1.3.3 ร้านค้า หรือตัวแทนใน การจำหน่าย ผลผลิต 1.3.4 เครือข่าย กลุ่มทอ ผ้าขาม้า 1.4 การ ตัดสินใจในการ เลือกอาชีพ 1.4.1 ความ ต้องการของ ตลาด 1.4.2 สถาน ประกอบการ เครือข่าย กลุ่ม องค์กร ที่ ประสบ ผลสำเร็จ			1.อธิบาย 2.ศึกษาจาก ใบความรู้/ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น 3.การฝึก ปฏิบัติ	1.เอกสาร ประกอบ 2.สื่อบุคคล (นางแม่น อาญาเมือง)	1.การมีส่วน ร่วม

รายละเอียดหลักสูตร

เรื่องที่ 2 ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการประกอบอาชีพทอผ้าขาวม้า

จุดประสงค์การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด)	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรม	สื่ออุปกรณ์	ประเมินผล
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าขาวม้า 2.2 การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมการทอผ้าขาวม้า - กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าขาวม้า - ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า - ขั้นตอนในการเตรียมด้ายสำหรับการทอ - การเลือกเส้นด้าย - วัตถุดิบและส่วนประกอบ 	6	20	1.อธิบาย 2.ศึกษาจากใบความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3.การฝึกปฏิบัติ	1.เอกสารประกอบ 2.สื่อบุคคล (นางแม่ัน อาญาเมือง)	1.ใบงาน 2.ชิ้นงาน/ผลงานจากการปฏิบัติ 3.การมีส่วนร่วม

รายละเอียดหลักสูตร

เรื่องที่ 2 ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้า

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการประกอบอาชีพทอผ้าชาวม้า

จุดประสงค์การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด)	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรม	สื่ออุปกรณ์	ประเมินผล
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
2.3 การฟอก ด้าย	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์ของการฟอกด้าย - วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกด้าย - ขั้นตอนการฟอก - ข้อควรระวังในการฟอกด้าย 			1.อธิบาย 2.ศึกษาจากใบความรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3.การฝึกปฏิบัติ	1.เอกสารประกอบ 2.สื่อบุคคล (นางแม่น อาญาเมือง)	1.ใบงาน 2.ชิ้นงาน/ ผลงานจากการปฏิบัติ 3.การมีส่วนร่วม
2.4 การทอ ไหม/การแกว่ง ด้าย	<ul style="list-style-type: none"> - จุดประสงค์ของการทอไหม/การแกว่งด้าย - วัสดุและอุปกรณ์ - วิธีการทอไหม/การแกว่งด้าย ข้อควรระวังในการทอไหม/การแกว่งด้าย					

รายละเอียดหลักสูตร

เรื่องที่ 2 ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้า

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการประกอบอาชีพทอผ้าชาวม้า

จุดประสงค์การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด)	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรม	สื่ออุปกรณ์	ประเมินผล
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
2.5 การเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ด้ายยืน	- ขั้นตอนการเตรียมเส้นด้ายพุ่ง/ยืน			1.อธิบาย	1.เอกสารประกอบ	1.ใบงาน
2.6 การออกแบบลายและการย้อมสีด้าย	- การออกแบบลวดลาย - วัสดุอุปกรณ์ - วิธีการมัดลาย/ขั้นตอน/การย้อมสีด้าย - ข้อควรระวังในการมัดลายและการย้อมสีด้าย - การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย			2.ศึกษาจากใบความรู้/กรณีปัญหาท้องถิ่น 3.การฝึกปฏิบัติ	2.สื่อบุคคล (นางแม่น้าอำเภอเมือง)	2.ชิ้นงาน/ผลงานจากการปฏิบัติ 3.การมีส่วนร่วม

รายละเอียดหลักสูตร

เรื่องที่ 2 ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการประกอบอาชีพทอผ้าขาวม้า

จุดประสงค์การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด)	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรม	สื่ออุปกรณ์	ประเมินผล
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
2.7 การประยุกต์รูปแบบการขายเป็นผ้าแบบต่างๆที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างหลากหลาย	- การเย็บเป็นกระเป๋ - การทอผ้าคลุมไหล่ - การทอผ้าพันคอ - การทอผ้ารูปแบบอื่นๆเช่น ผ้าปูโต๊ะ ผ้ามัดต่าง ผืนัง และอื่นๆ			1.อธิบาย 2.ศึกษาจากใบความรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3.การฝึกปฏิบัติ	1.เอกสารประกอบ 2.สื่อบุคคล (นางแม่ัน อาญาเมือง)	1.ใบงาน 2.ชิ้นงาน/ ผลงานจากการปฏิบัติ 3.การมีส่วนร่วม

รายละเอียดหลักสูตร

เรื่องที่ 3 การบริหารจัดการอาชีพและการจัดการตลาด

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีพและการจัดการตลาด

จุดประสงค์การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด)	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรม	สื่อ อุปกรณ์	ประเมินผล
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
3. การบริหารจัดการอาชีพ	3.1 การบริหารจัดการอาชีพ การทอผ้าขาวม้า 3.1.1 การดูแลรักษาคุณภาพของผ้าขาวม้า 3.1.2 การลดต้นทุนในการผลิตของผ้าขาวม้า 3.1.3 การเพิ่มมูลค่าสินค้า - การแปรรูป การออกแบบ	2		1.อธิบาย 2.ศึกษาจากใบความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3.การฝึกปฏิบัติ	1.ใบความรู้ 2.เอกสารประกอบ 3.สื่อบุคคล (นางสุภาวดี เกรรัมย์)	1.การมีส่วนร่วม
3.2 การจัดการตลาด	3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/ คู่แข่งทางการตลาด					
3.3 การจัดการความเสี่ยง	3.2.2 ประชาสัมพันธ์ 3.2.4 การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ 3.3.1 การ					

	วิเคราะห์ ศักยภาพในการ ประกอบอาชีพ การทอผ้า					
--	--	--	--	--	--	--

วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
2. ฟังวิทยากรบรรยายให้ความรู้
3. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง
6. ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สื่อการเรียนรู้

1. ภูมิปัญญา
2. แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เอกสารหลักฐานการศึกษา

ที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร หลักฐานการประเมินผล

1. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
2. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

